

SPRAVODAJ SKCHR

člen SPZ pod záštitou SKJ, člena FCI

Október 2009

15. ročník č. 3

*Neprehliadnite!
Pozvánka na Výročnú
členskú schôdzu
na str.2*

V ČÍSLE

- SRK informuje 1
- Poradca chovu informuje 2
- WDS 2009 3
- XV. Jubilejná KV SKCHR 5
- RR World Sp. Show 9
- RR a šport 11
- Respiračné ochorenie psov... 13
- Blahoželáme šampiónom..... 13
- Úspechy našich členov doma
aj v zahraničí 17
- Srst' a farba, pokračovanie
výkladu štandardu 21

SPRÁVNA RADA A POMOCNÉ ORGÁNY SKCHR

Liesková 5, 040 01 Košice, tel: 055/ 674 99 45, fax: 055/ 6749547

prezident

Monika Tušanová

Liesková 5, Košice, tel: 055/ 674 99 45, fax: 055/ 6749547

e-mail: skchr@rr.sk

1. viceprezident

JUDr. Vladimír Michalík

Slovenskej jednoty 36, Košice, tel: 055/633 34 92

e-mail: vladomi@netkosice.sk

2. viceprezident

Miloš Zámečník

Laténska 83, Bratislava, tel: 0911/443 732

e-mail: milos.zamecnik@cewecolor.sk

3. viceprezident

Juraj Štefúň

Za Jarkom č.3/211, Teplička /n Váhom, tel: 041/7632677, 0905/427402

e-mail: perlaafriky@zoznam.sk

člen revíznej komisie

Peter Czere

Priepasné 222, Košariská, tel: 0905/74 23 23

e-mail: czerehovrch@czerehovrch.sk

člen revíznej komisie

Ing. Ján Šimko

Pod Kalváriou 20, Rožňava, tel: 0905/497 404

e-mail: jan.simko@pobox.sk

tajomník, webmaster

Ing. Richard Tušan

Liesková 5, Košice, tel: 055/ 674 99 45, fax: 055/ 6749547

e-mail: skchr@rr.sk

poradca chovu

Milada Krchňavá

919 33 Trakovice 37, tel: 0907/44 77 87

e-mail: lady@lady-ridgeback.sk

Redakcia spravodaja a internetu: Liesková 5, 040 01 Košice, skchr@rr.sk

Jazyková úprava: Andrea Černáková, email: beira@beira.sk

Poštová banka, názov účtu: SKCHR, Liesková 5, číslo účtu: 20192812/6500

pre platby zo zahraničia:

Postova Banka a.s, Gorkeho 3, 814 99 Bratislava, Slovakia, Acc: 20192812/6500

swift code (bitcode): POBNSKBA, Acc.name: SKCHR, Lieskova 5, 040 01 Kosice

IBAN pre poštový a bankový styk: SK 88 6500 0000 0000 2019 2812

SRK INFORMUJE

Náš klub oslavuje XV. výročie svojho založenia.

Pri tejto príležitosti sme boli poctení organizáciou Svetovej špeciálnej výstavy rodézskych ridgebackov popri WDS-

09. Veľmi si to vážime.

Vedenie nášho klubu sa zhostilo tejto úlohy s plnou zodpovednosťou a vynaložilo všetko úsilie, aby to bola jedna z najkrajších špeciálnych výstav RR, ktorá bude v spomienkach zúčastnených ešte dlho prezentovať Slovensko a náš klub.

Myslím, že snaha organizačného teamu pod taktovkou riaditeľa výstavy JUDr. Michalíka nevyšla nazmar. Prezentovali sme sa pred zrakmi 214 účastníkov z 26 krajín sveta (Nemecko, Taliansko, Holandsko, Francúzsko, Fínsko, Belgicko, Švédsko, Dánsko, USA, Kanada, Thajsko, Spa-

nielsko, Izrael, Rusko, Litva, Lotyšsko, Ukrajina, Rakúsko, Portoriko, Švajčiarsko, Chorvátsko, Slovinsko, Poľsko, Maďarsko, Česko a Slovensko).

Chcem touto cestou poďakovať všetkým, ktorí sa podieľali nielen na prípravách, ale aj na samotnom priebehu akcie. Ďakujeme sponzorom za krásne darččky.

Za nádhernú kvetinovú výzdobu vďaka kvetinárstvu Zea Košice a za reklamné panely firme RES Košice.

Veľká vďaka za pomocnú ruku patrí rodinám Husárikovej, Vasilenkovej, Michalíkovej, Jagnešákovej, Tušanovcom, p. Štefúňovi, p. Ivone Miletichovej, p. Lívii Lakotovej, p. Michalovi Mikitovi, Hafovi (Zemanovský), Heldovi (Helešic), p. Handzušovi, p. Gajarskému, p. Zámečníkovi, p. Hnátkovi, p. Krchňavej, p. Minárovej, p. Mullerovej a Luxovej.

Rovnako veľká vďaka patrí aj všetkým Vám, ktorí ste sa svojou účasťou, prezentáciou plemena a klubu zaslúžili o dôstojný priebeh akcie a o to, že tieto výstavy nesú hrdo prívlastky

„Jubilejná“ a „Svetová“.

Slávnostné otvorenie Svetovej špeciálnej výstavy rodézskych ridgebackov

12. Záver

V prípade neuznášania schopnosti Výročnej členskej schôdze Vás týmto pozývame v zmysle stanov SKCHR (bod 24) na Výročnú členskú schôdzu SKCHR, ktorá sa bude konať dňa 5.12. 2009, so začiatkom o 14,00 hodine s tým istým programom, v Radničnej sále Miestneho úradu mestskej časti Košice-

Staré Mesto, Hviezdoslavova č.7, Košice. Prezentácia účastníkov bude od 13:15-14:00 hod.

Návrhy na Výročnú členskú schôdzu v zmysle stanov SKCHR zasielajte do 20.11.2009 doporučené, na adresu tajomníka klubu.

*SRK Monika Tušanová,
prezident SKCHR*

Ďakujeme sponzorom za darčeky!

*Kokardy: Katka Vlčková, víno Handzuš
Darčeky pre šteniatka a víťazov: Ingrid Majerová, Drahomíra Koněčná, Monika Tušanová, Simona Dřížhalová, Lenka Havlanová, Nikoleta Minárová, Livia Lakotová, JUDr. Michalík, Monika Pehr, Milada Krchňavá, Adela Albert, Marek Georg, chs. Asbi Savana Red, Ivana Kozicová, Paálová Ildi-
kó, Kubik Malgorzata, Barbora Zdráhalová*

PORADCA CHOVU INFORMUJE

(obdobie od 07/2009 do 10/2009)

**POZVÁNKA NA
VÝROČNÚ ČLENSKÚ SCHÔDZU**

SRK Vás pozýva na Výročnú členskú schôdzu SKCHR, ktorá sa bude konať dňa 5.12. 2009, so začiatkom o 13,00 hodine v Radničnej sále Miestneho úradu mestskej časti Košice-Staré Mesto, Hviezdoslavova č.7, Košice. Prezentácia účastníkov bude od 12:00-13:00 hod.

Program:

1. Otvorenie
2. Voľba návrhovej komisie
3. Voľba volebnej a mandátovej komisie
4. Správa SRK o činnosti od poslednej Výročnej schôdze, odovzdanie ocenení.
5. Správa ekonóma klubu
6. Správa poradcu chovu
7. Správa revíznej komisie
8. Predloženie návrhu stanov SKCHR a ďalších noriem klubového života
9. Diskusia
10. Voľba správnej rady klubu
11. Uznesenie

Vydané pripúšťacie povolenia

Chs LUANDA, Milada Krchňavá (pov.č. 106/10/26 -AI) Hillvalley's Angel for Luanda /L/ x Thornberry Akala (CAN)

Chs TUSANI, Monika Tušanová (pov. č. 105/10/22) Tusani Ani White Lady x Copyright Reserved Nyathi (CZ)

Chs TATRANSKÁ AFRIKA, Ester Handzušová (pov. č. 104/08/04) Cathy z Údolí Kocáby x Ntchwaidumela Eastluis (CZ)

Chs TUSANI, Monika Tušanová (pov. č. 103/07/17) Tusani Extra Chili x Myollnir Kyala (SLO)

Chs DIBAYA, Ľudmila Zelinková (pov. č.102/07/07) Akilah Lowenschwanz x Musanga Sanga Mukana (NL)

Chs LöWENSCHWANZ, Livia Lakotová (pov. č. 101/07/01) Aaliah Slunce Života x African Panthera Leo Assan

SLOVENSKO MÁ NAJ VETERÁNOVI!

Slovensko na Svetovej
výstave psov 9.10.2009 v
Bratislave získalo oba tituly
Veteran World Winner!
BLAHOŽELÁME!!!

Veteran World Winner 2009
ARAT WADARU'S KID
majiteľ: Souhrada Richard

Veteran World Winner 2009
BALDA TURKANA
majiteľ: Lakotová Livia

Výsledky členov nášho klubu

kompletné výsledky a fotografie z WDS nájdete na www.rr.sk

rozhodcovia:

Puppy, Junior a Veteran: Erdos Laszlo (H)
psy: Hans Muller (CH), suky: Skalín Bo (SWE)

Psy, trieda dorastu

VN2 - YA-BA-RA BOSS, Bagarová Jana
VN- HABI ALEXASILIA LOWENSCHWANZ, Fajkusová

Psy, trieda mladých

V- SHIRIKIANA CORFU OF MERANGA G., G.Marek
V- ANAEL LENNOX KE-FA-RI'S, Pádívá A
V- TUSANI ICE CUBE, Zámečník Miloš
V- ANAEL JAMAL KE-FA-RI'S, Štrba J+D
VD- COOKY PLUM HELYA RIDGE, Varga P.
VD- HARM Z TIKOVICKÉHO VRŠKU, Beneš
VD- ADVENT ALAN TATRANSKÁ AFRIKA, Kout V

Psy, trieda stredná

V3 - AKERON GREAT DÉJA-VU LUANDA, V.Oudheu
V- ALPHA OF SHINGAMONGA, Fajkusová Michaela
V- OZRHODE AUSTRALIAN IDOL, Vlček Jan
V- AWESOME ENZO BY LUANDA, Kozicová Ivana

VD- DIBAYA AKILAH'S MAGIC, Milan Peter
VD- CYPRUS SENANGA, Fedorčák Denisa
VD- BABE TOFFY HELYA RIDGE, Aldorfová Magda

Psy, trieda otvorená

V- TUSANI COOL COOPER, Júzová Martina
V- ATREY ADOR LIMPOPO, Fajnor Ján
V- ART LEONARDO HELYA RIDGE, Holenka M.
V- AFRICAN PANTHERA LEO COFFIE, Režucha K.
V- MALOZI JAMBONI, majiteľ: Hulsebos I
V- CHAYTON PERLA AFRIKY, majiteľ: Štefúňová G.
V- AFRICAN FATA MORGANA GUGU, Perezec M
V- ARTUŠ LEO GUGIRO, Guga Peter
V- CHEBALE PERLA AFRIKY, Kozicová Ivana
V- COPYRIGHT RESERVED NYATHI, Janáčková K.
VD- HUCKLEBERRY Z ÚDOLÍ ROŽNAVY, Myslivec P
VD- AFRO LEO GUGIRO, Guga Peter

Psy, trieda šampiónov

V1, CAC - ICH IKIMBA WAITIMU, Georg Marek
V- CH AMANGOZTATIANOHOVDVORA, Zemanovská
V- CH ABAYOMI RIDGEBACK'S HIARI, Králik M+M
V- CH BRUNO WADARU'S KID, Hladký Ľubomír
V- TUSANI BIG BEN, Osrecak Srečko + Pehr Monika.
V- CH ADARGO ZULAYKHA, Havľanová Lenka
V- MYÖLLNIR KYALA, Bračun Snežka

V- HILLVALLEY'S ANGEL FOR LUANDA, Krchňavá
 V- CH AFRICAN FATA MORGANA FARISA, Perezc M
 V- CH TUSANI ANI WHITE LADY, Tušanová
 V- CH ADELAIDE LEO GUGIRO, Hladký L.
 V- CH ABA WITTY AJANI UKEREWÉ, Horváth Pavel
 V- CH MACUMAZAHN TUSANI PEARL, Tušanová Monika
 V- CH AMELI LIMPOPO, Miletichová I.

Suky, trieda veteránov

V4 - ARCA WADARU' KID, Guga Peter

Suky, trieda dorastu

VN1 - HAKIKA ASILIA LOWENSWANZ, Kováčová
 VN3 - YA-BA-RA BREE, Bagarová Jana
 VN4 - YA-BA-RA BRUNIQUE, Čundrlóv Zuzana
 VN- YA-BA-RA BELAMIE, Bagarová Jana
 VN- HABEEBAHASILIA LOWENSWANZ, Lakotová
 N- CALISTA ANBAR SHUMBA, Lazurová Katarina

Suky, trieda mladých

V3 - BLOOM ADŽAJ LIMPOPO, Miletichová Ivona
 V- TUSANI HAPPY ZAIRA, Minárová Nikoleta
 V- BLOOM ARYA LIMPOPO, Plavuchovi L. + M.
 V- AFRICAN FATA MORGANA ISOKE, Perezc Móni
 VD- ANAEL JADE KE-FA-RI'S, Bečárová Ľudmila
 VD- AMANDA OF BLACK RIVER KINGDOM, Adela A
 VD- ANITA BLACK RIVER KINGDOM, Stránska Jana

Suky, trieda stredná

V3- DIVINE ANUNNAKI, Štusáková
 V- A CRYSTAL SPIRIT BY LUANDA, Skočiková A
 V- ALEXIS FEMME FATALE LUANDA, Krchňavá M
 VD- RIDGEBACK'S HIARI BLESLIN, Chládek Ján
 VD- AIRIN SHINGAMONGA, Machová Ivana
 VD- ANISA OF SHINGAMONGA, Tóth Akos

Suky, trieda otvorená

V2, r.CAC - BENDY KRÁSNY RIDGE, Sandánus I.
 V- AIKA ANBAR SHUMBA, Majerová I.+Kohoutek J.
 V- MERANGA GRANDE CHANTY, Georg Marek
 V- TUSANI EXTRA CHILLI, Tušanová Monika
 V - ART LOREN HELYA RIDGE, Helešicová Jana
 V - YA-BA-RA AJIA-ODHIAMBO, Kováčová Vladimíra
 V- TUSANI DAY FOR MAGIC, Nowak Melanie
 VD- ART MONROE HELYA RIDGE, Valentová Dana
 VD- TUSANI BIG BB, Minárová Nikoleta
 VD- AUDACITY AJANI UKEREWÉ, Kincelová Mária
 VD- ESHE BALDA LOWENSWANTZ, Gajarská Z
 VD- ABENA YA-BA-RA, Suchánek Bohumil
 VD- CAIRA NAKARANGA, Adela Albert
 VD- A'SARAH AYOOLA AFRIKA, Hnátko Milan

Suky, trieda šampiónov

V2, r.CAC - CACHETTE ANUNNAKI, Štusáková Š
 V- CH BAYO KABO SLUNCE ZAMBEZI, Pánková H

Uskutočnené krytia

pokračovanie zo str. 2

30-31.08.2009

Chs TATRANSKÁ AFRIKA,
 Ester Handzušová
 Cathy z Údolí Kocáby x Ntchwidumela Eastluis (CZ)

05.08.2009

Chs KE-FA-RI'S,
 Štefan Fabo
 Bria Krásny Ridge x Tina Trading Calvin Klein (A)

03.08.2009

Chs DIBAYA,
 Ľudmila Zelinková
 Akilah Lowenschwanz x Musanga Sanga Mukana (NL)

18.-19.07.2009

Chs LöWENSWANZ,
 Lívia Lakotová
 Aaliah Slunce Života x African Panthera Leo Assan

05.07.2009

Chs DEABONAS,
 Chovan Marián
 Bona Dea Perla Afriky x Arengo Essence of Haika (CZ)

XV. Jubilejná Klubová výstava SKCHR

V4 - AKERONGREATDÉJA-VULUANDA, Oudheusden
 V - OZRHODE AUSTRALIAN IDOL, Viček Pozlerová
 VD - BABE TOFFY HELYA RIDGE, Aldorfová Magda

Tr. otvorená psy (23)

V2, r.CAC COPYRIGHT RESERVED NYATHI, Janáčková
 V - AFRICAN FATA MORGANA GUGU, maj: Percz
 V - AMUSE AJANI UKERWE, maj: Čundrová Z
 V - CHAYTON PERLA AFRIKY, maj: Štefůň Juraj
 V - FUMO KARAMA SLUNCE

BOS - Areswuma Zulu Zuka & BOB - Malozi Inyanga

Výsledky členov nášho klubu

kompletné výsledky a fotografie nájdete na www.rr.sk

rozhodcovia:

psy: Franz Zimmermann (A)
 Suky a TR: Monika Tušanová (SK)
 Počet prihlásených psov: 213

Tr. veteránov psy (4)

V1, Best veteran - ORIX RHODANA, maj: Suchánek B

Tr. čestná psy (5)

V2 - AMANGO Z TATIANOVHO DVORA, Zemanovská
 V3 - BRUNO WADARU'S KID, maj: Hladký Ľubomír
 V4 - MASHAMA MAZIRUSDHURIYADANDY, Müllerová

Tr. pet psy (1)

1, Best Pet- JAMBO, maj: Oudheusden van Joyce

Puppy cl. male / Tr. dorast psy (5)

VN1, BP - PUPUKEA RIDGE KEI O'IKAIKA, Marek G.
 VN2 - DREAM READER HELYARIDGE, Helešicová J

Tr. mladých psy (18)

V3 - SHIRIKIANA CORFU OF MERANGA, Marek G
 V - ANAEL JAMAL KE-FA-RI'S, maj: Štrbová Dana
 V - COOKY PLUM HELYARIDGE, maj: Varga Peter
 V - HABI ALEX ASILIA LOWENSCHWANZ, Fajkusová
 VD - ANAEL LENNOX KE-FA-RI'S, Pádivá Alexandra
 VD - ARMANDO BLACK RIVER KINGDOM, Kuková T
 VD - CEZAR Z VINICKE HAJENKY, maj: Mlynek V

Tr. prostredná psy (14)

V1, CAC - AWESOME ENZO BY LUANDA, Kožicová I

ŽIVOTA, maj: Lakotová

V - HUCKLEBERRY Z ÚDOLÍ ROŽNOVA, Myslivec
 V - KIJANI AL KHAM-SA, maj: Bartáková Anastásia
 V - MALOZI JAMBONI, maj: Hulsebos Ilse
 VD - COFFIE AFRICAN PANTHERA LEO, Režucha
 VD - RIDGEBACK'S HIARI ADE SIMBA, Šmátrala I

Tr. pracovná psy (4)

V3 - TUSANI COOL COOPER, maj: Juzová Martina
 VD4 - DJUBA-LEE-P.V.D.BURG LITER, Zdráhalová

Tr. šampiónov psy (19)

V1, CAC - IKIMBA WAITIMU, maj: Marek Georg
 V - ADARGO ZULAYKHA, maj: Havlanová Lenka
 V - CHEBALE PERLA AFRIKY, maj: Kožicová Ivana
 V - MYOLLNIR KYALA, maj: Bračun Snežka
 V - NTCHWAIDUMELA EAST LUIS, Bechová Lenka
 V - TUSANI ANI JIM BEAM, maj: Slováčiková Ľubica
 V - TUSANI BIG BEN, maj: Osrecak S. & Monika Pehr

Najkrajší ridge - pes (24)

1. BERNY OD REKY NOVOHRADKY
 2. OZRHODE AUSTRALIAN IDOL
 3. CEZAR Z VINICKE HAJENKY

Najkrajšia mladá hlava - pes (11)

1. COOKY PLUM HELYARIDGE
 2. SHIRIKIANA CORFU OF MERANGA
 3. CORLEO'S CHISUM

Najkrajšia dospelá hlava - pes (15)

1. MALOZI JAMBONI, BISS, Ch.
 2. ADARGO ZULAYKHA, Ch
 3. AFRICAN FATA MORGANA GUGU

Tr. čestná suky (4)

V1 - FIDORKA AQUILA BOJNICE, Bagarová Jana
 V2 - ADELAIDE LEO GUGIRO, maj: Hladký Ľubomír

*Murumbi's Bright Brolle for You,
Klubový vítěz mladých*

Karoskloof Edel Bongili, Klubový vítěz mladých

Orix Rhodana, Najkrajší veterán

Tr. baby suky (6)

VN1, Best baby - REX VENTORS TRINITY, Bechová
VN4 - CHARLOTTE ZKORYCANSKYCHSKAL, Dianova
VN - RIDGEBACK'S HIARI CHANYA, maj: Macho J

Tr. dorast suky (6)

VN1 - DREAM FOR YOU HELYARIDGE, Helešicová J
VN2 - DREAM OF GLORY HELYARIDGE, Milošová D

Tr. mladých suky (23)

V3 - HABEEBAH AŠILIA LOWENSWWANZ, Lakotová
V4 - AFRICAN FATA MORGANA ISOKE, Perez M
V - BABE JUJUBE HELYA RIDGE, Helešicová Jana
V - BLOOM ADZAJI LIMPOPO, Miletičova Ivona
V - HAKIKA AŠILIA LOWENSWWANZ, Kováčová M
VD - ADVENT AMÉLIA TATRANSKÁ AFRIKA, Handzuš
VD - AMANDA BLACK RIVER KINGDOM, Adela Albert
VD - ANITA BLACK RIVER KINGDOM, Stránska Jana
VD - BLOOM ARYA LIMPOPO, Plavuchová L+M

Tr. prostředná suky (19)

V2, r.CAC - A CRYSTAL SPIRITBY LUANDA, Skočiková&Hladký
V - AIRIN OF SHINGAMONGA, maj: Machová Ivana
V - ALEXIS FEMME FATALE LUANDA, Krchňavá M
VD - DIBAYA AKILAH'S ZOE, Zelinkova Ludmila
VD - RIDGEBACK'S HIARI BLESSLIN, Chládek Ján

Tr. otvorená suky (25)

V - ART MONROE HELYA RIDGE, Valentová Dana
V - AŠILIA LOWENSWWANZ, maj: Lakotová Livia
V - AUDACITY AJANI UKERWE, maj: Kincelová M
V - CALA LIVINGSTON RHODESIAN, maj: Fečkovév
V - YA-BA-RA ABENA, maj: Suchánek Bohumil
VD - A'SARAH AYoola AFRIKA, maj: Hnátko Milan
VD - ESHE BALDA LOWENSWWANZ, Gajarský
VD - HASNAA AQUILA BOJNICE, maj: Medvedevová
VD - MADZINZA ANDWELE JINAKI, Oudheusden vJ
VD - MERANGA GRANDE CHANTY, Marek Georg

Tr. pracovná suky (5)

V4 - AIKA ANBAR SHUMBA, maj: Majerová Ingrid
VD - BELISEE VEGA SOLIPSE, maj: Macho Jozef

Tr. šampiónov suky (18)

V3 - HILLVALLEY'S ANGEL FORLUANDA, Krchňavá V
V - ABA WITTY AJANI UKERWE, Horváth Pavel
V - AMELI LIMPOPO, maj: Miletičova Ivona

Najkrajší ridge - suka (15)

1. BLOOM ARYA LIMPOPO
2. MERANGA GRANDE CHANTY
3. BABE JUJUBE HELYA RIDGE

Najkrajšia mladá hlava - suka (9)

1. REX VENTORS TRINITY
2. HAKIKA AŠILIA LOWENSWWANZ
3. ADVENT AMÉLIA TATRANSKÁ AFRIKA

Najkrajšia dospelá hlava - suka (21)

2. ALEXIS FEMME FATALE LUANDA
3. HILLVALLEY'S ANGEL FOR LUANDA (L)

Najkrajší pár (5)

HESHIMAYAKIMBA GRAND AQUARIUS + PODAROK IZ AFRIKI MONA CHAHAKYUKA, Volkova Tatyana

Najlepšia chovateľská skupina

MALOZI kennel, maj: Miettinen Tuija, Finland

Thai Ridgeback Dog (14)**Tr. otvorená psi (3)**

odstúpil - ANARAIKHI EXCELLENTMORAVIA, Lamprecht

Tr. šampiónov psi (2)

V2, r.CAC - ALTER MAGIC Z BA-NÁN.REP.Rajcsányiová

Tr. šampiónov suky (3)

V3 - DAWANAHTHAIOL-A-MIMORAVIA,Rajcsányiová

Malози Inyanga, Klubový víťaz, BOB

Narodenie šteniat

pokračovanie zo str. 4

04.10.2009 – 10 (6/4) Chs KE-FA-RI'S, Štefan Fabo (Bria Krásny Ridge x Tina Trading Calvin Klein)

04.10.2009 – 6 (2/3) Chs DIBAYA, Ľudmila Zelinková (Akilah Lowenschwanz x Musanga Sanga Mukana)

18.09.2009 – 8 (6/2) Chs LÖWENSCHWANZ, Lívia Lakotová (Aaliah Slunce Života x African Panthera Leo Assan)

05.09.2009 – 9 (5/4) Chs DEABONAS, Chovan Marián (Bona Dea Perla Afriky x Arengo Essence of Haika)

*Rex Ventors Trinity, Najkrajšie baby KV a ŠV
Najkrajšia hlava KV a 3. naj hlava ŠV*

Krytie našich psov v zahraničí

Krytie psov v zahraničí nepodlieha súhlasu SKCHR ani poradcu chovu. Majiteľ krycieho psa je povinný podľa "Chov.poriadku SKCHR" b.51 zahraničné krytie iba písomne oznámiť poradcovi chovu.

Nahlásené krytia psov v zahraničí:

- neboli nahlásené žiadne zahraničné krytia

Správy z kontrol vrhov

04.10.2009

Musanga Sanga Mukana x Akilah Lowenschwanz, (Dibaya, Ľudmila Zelinková)

nar. spolu: 7 (2/4) prirodzene, z toho mŕtvo narodených: 1 (1/0) , zapísané: 6 (2/4)

predkontrola vrhu 05.10.2009: ridge: 5x štandard, 1x posun koruniek; farba červená pšenica, biele znaky: 4x štandard biely znak na hrudi; zalomené chvostíky: 1x pri koreni

Pupukea Ridge Kei O'ikaika, Najkrajší dorast

chvosta (pes); blok: 0, DS: 0; pruh: 0, šteniatka pekné, okolo 400-500g, vyrovnané *predkontrolu vrh vykonala: Lívia Lakotová*

13.05.2009

Mashama Mazi Rus Dhuriya Dandy x Beky Wadaru's Kid (Ayoola Afrika, Milan Hnát-ko)

nar. spolu: 8 (5/3) 1 mŕtve, zápis: 7 (5/2)

kontrola vrhu 1.07.2009: ridge: 3x štandard (z toho 1x piškóta v rámci štandardu), 2x hraničný posun vírov, 2x 3 víry; farba: 2x červená pšenica, 5x stredná intenzita sfarbenia; biele znaky: 1x nad rámec (labka aj bruško), ostatní v rámci štandardu; tmavá maska: 7x slabá; zalomené chvostíky: 1x (t.č. 1392); DS: 0; Skus: 7x nožnice; Semenníky u samcov: u všetkých hmatne, 4x zostúpené oba v miešku, 1x na ceste t.č.1395; Pruh: 1x slabý t.č.1397; šteniatka hravé, socializované, dobre živé, domáci odchov, suka vo výbornej kondícii

Kontrolu vrhu vykonala: Monika Tušanová

28.03.2009

Kalakamati Ajani x *Binga Aaliah Löwenschwanz (Löwenschwanz, Lívia Lakotová)

* v spravodaji 06/2009 bolo chybné uvedené meno matky, pri správe z kontroly vrhu v ch. stanici Löwenschwanz – týmto sa chovateľovi ospravedlňuje a chybu napravujeme

nar. spolu 11 (6/5)

kontrola vrhu 16.05.2009: ridge: 10x štandard, (z toho 2 x posun v rámci štandardu), 1x neštandard (1376); farba: 3x červená pšenica, 8x pšenica; biele znaky: 2x bez, 9x v rámci štandardu; tmavá maska: 3x slabá, 3x bez masky, 5x maska; zalomené chvostíky: 1x (1375); DS: 0; skus: 11x nožnice; semenníky: 6x hmatné, zostúpené; pruh: 0, kondícia vrhu: šteniatka hravé, socializované, matka vo veľmi dobrej kondícii, domáci odchov. *kontrolu vrhu vykonala: J.Jagnešáková*

Bonítacia zo dňa: 10.10.2009

Bratislava, Incheba

Bonitačná komisia v zložení: posudzovateľ: Tušanová, poradca chovu: Krchňavá, člen komisie: Michalík, zapisovateľ: Husáriková

Boli zbonitované (všetko RR)

psy:

ALPHA OF SHINGAMONGA, nar:4.4.2008, SPKP/1298 (O: Chimalsi Balda Lowen-

schwanz M: Chobe Orumba Bara), BK: 004/ACFHOVX/2, DBK A/A, DLK 0/0, v 71,5 cm maj: Michaela Fajkusová

COOKY PLUM HELYARIDGE, nar:24.7.

2008, SPKP/1321 (O: Hasani of Ka-Ui-Li's Ridges M: Connie z Tikovického vršku) BK: 105/AFOVX/2, DBK A/A, DLK 0/0, v 67 cm maj: Varga Peter

AWESOME ENZO BY LUANDA, nar:18.03.

2008, SPKP/1277 (O: Emoyeni's Grand Zuberi M: Hillvalley's Angel for Luanda (L)) , BK: 115/AHNVX/2, DBK A/A, DLK 0/0, v 68,5 cm maj: Kozicová Ivana

FUMO KARAMA SLUNCE ŽIVOTA, nar: 4.4.

2007, ČMKU/RR/4729/07/09 (O: Akili M: C'Haniya Nayla Slunce Života) BK: 105/AFORUY/2, DBK A/A, DLK 0/0, v 69,5 cm, maj: Kláková Iveta + Lakotová Lívia

RIDGEBACK'S HIARI ADE SIMBA, nar:26.

12.2006, SPKP/1139, O: Sorbonne M: Belisee Vega Solipse (BK: 005/ANVX/2, DBK A/A, DLK 0/0, v 68 cm, maj: Šmátrala Ivan

AMUSE AJANI UKEREWE, nar:03.03.2006,

SPKP/1066 (O: Malozi Dabobo M: Ajani A'M Busy) BK: 005/AOVX/2, DBK A/A, DLK 0/0, v 69 cm, maj: Čundrlová Zuzana

suky:

ALEXIS FEMME FATALE LUANDA, nar:18.

3.2008, SPKP/1282 (O: Emoyeni's Grand Zuberi M: Hillvalley's Angel for Luanda (L) BK: 005/AFHORUX, DBK A/A, DLK 0/0, v 63 cm, maj: Krchňavá Milada

A CRYSTAL SPIRIT BY LUANDA, nar:18.3.

2008, SPKP/1283 (O: Emoyeni's Grand Zuberi M: Hillvalley's Angel for Luanda (L) BK: 005/AOVX/2, DBK A/A, DLK 0/0, v 65 maj: Skočiková & Hladký

TUSANI FAMOUS SHEENA, nar: 3.3.2008,

SPKP/1260 (O: Ikimba Waitimu M: Tusani Ani White Lady) BK: 005/AFVX/2, BDK A/A, DLK 0/0, v 66,5 cm, maj: Veronika Marcová

YA-BA-RA ABENA, nar:27.03.2007, SPKP/

1162 (O: Stenānga Great G's Chili M: Fidorka Aquila Bojnice) BK: 004/AFOVY/2, DBK A/A, DLK 0/0, v 67,5 cm, maj: Suchánek Bohumil

Spracovala Milada Krchňavá,

poradca chovu SKCHR, október 2009

foto: Mlada Krehňavá

RR WORLD DOG SHOW 2009

BOB - Ikimba Waitimu & BOB - Malozi Jazua

Výsledky členov nášho klubu

kompletné výsledky a fotografie nájdete na www.rr.sk

rozhodcovia:

psy: Timoty Finney (IRL)

Suky a TR: Franz Zimmermann (A)

Počet prihlásených psov: 209

Tr. veteránov psy (4)

V1 - DAVID AQUILA BOJNICE, maj: Zámečník Miloš

Tr. čestná psy (6)

V2 - BRUNO WADARU'S KID, maj: Hladký Ľubomír

V3 - MASHAMA MAZI RUS DHURIYA DANDY, Müllerová

V4 - CHIMALSI BALDALOWENSWANZ, Zámečník

V - AMANGO Z TATIANOVHO DVORA, Zemanovská

Tr. pet psy (1)

1. JAMBO, maj: Oudheusden van Joyce

Tr. dorast psy (5)

VN2 - PUPUKEA RIDGE KEI O'KAIKA, Marek Georg

VN3 - DREAM READER HELYARIDGE, Helešicová

Tr. mladých psy (22)

V1, CAC-HABI ALEX ASILALOWENSWANZ, Fajkusová

V3 - SHIRIKIANACORFUOFMERANGA, Marek Georg

V - COOKY PLUM HELYARIDGE, maj: Varga Peter

VD - ADVENT ALAN TATRANSKA AFRIKA, Kout V

VD - ANAEL JAMAL KE-FA-RI'S, maj: Štrbová Dana

VD - ANAEL LENNOX KE-FA-RI'S, maj: Pádívá A

VD - ARMANDO BLACK RIVER KINGDOM, Kuková

VD - CEZAR Z VINICKE HAJENKY, Ondrušek Igor

VD - HARM Z TIKOVICKÉHO VRŠKU, Beneš Petr
VD - HURANI ASILALOWENSWANZ, Mlynek
VD - TUSANI ICE CUBE, Zámečník

Tr. prostredná psy (15)

V2, r.CAC - AKERON

GREAT DÉJA-VU LUANDA, Oudheusden v. Joyce

V4 - AWESOME ENZO BY LUANDA, Kozicová Ivana

VD - ALPHA OF SHINGAMONGA, Fajkusová M

VD - BABE TOFFY HELYA RIDGE, Aldorfová Magda

VD - OZRHODE AUSTRALIAN IDOL, maj: Vlček Jan

Tr. otvorená psy (22)

V4 - MALOZI JAMBONI,

maj: Hulsebos Ilse

V - AFRO LEO GUGIRO,

maj: Guga Peter

V - CHAYTON PERLA AFRIKY, maj: Štefúň Juraj

V - COPYRIGHT RESERVED NYATHI, Janáčková K

V - HUCKLEBERRY Z ÚDOLÍ ROŽNOVA, Myslivec P

V - RIDGEBACK'S HIARI ADE SIMBA Šmátrala Ivan

VD - AMUSE AJANI UKEREWE Čundrlová Zuzana

VD - ARTUŠ LEO GUGIRO, Guga Peter

VD - COFFIE AFRICAN PANTHERA LEO, Režucha

Tr. pracovná (3)

V1, CAC - TUSANI COOL COOPER, Juzová Martina

VD3 - DJUBA-LEE-PEPEE VON DER BURG LITER,

maj: Zdráhalová Barbora

Tr. šampiónov (20)

V1, CAC, BM, BOB - IKIMBA WAITIMU, Marek Georg

V - ADARGO ZULAYKHA, maj: Havlanová Lenka

V - CHEBALE PERLA AFRIKY, maj: Kozicová Ivana

V - NALONGO GAMBA, maj: Paálová Ildikó

V - NCHWAIJUMELA EAST LUIS, Bechová Lenka

V - TUSANI ANI JIM BEAM, maj: Slováčiková Ľubica

V - TUSANI BIG BEN, maj: Osrecak S. & Monika Pehr

VD - MYOLLNIR KYALA, maj: Bračun S. & Gregor K

Najkrajší ridge - pes (26)

1. TUSANI ICE CUBE

2. SHIRIKIANA CORFU OF MERANGA

3. JAMBO

Najkrajšia mladá hlava - pes (13)

1. ARMANDO BLACK RIVER KINGDOM

2. SHIRIKIANA CORFU OF MERANGA

Najkrajšia dospelá hlava - pes (16)

1. MALOZI JAMBONI, BISS, Ch.

2. COFFIE AFRICAN PANTHERA LEO

3. MERANGA GRANDE BOMA, Ch.

Habi Alex Asília Lowenschwanz - Naj ml. pes

Tusani Cool Cooper - CAC, tr. pracovná

Tusani Extra Spice - CAC, tr. pracovná

Tr. veteránov suky (2)

V1, Naj veteran - ARKA WADARU'S KID, Guga Peter
V2 - MACUMAZAHN MALAWI MAGIC, Tušanová M

Tr. čestná (6)

V1 - ADELAIDE LEO GUGIRO, maj: Hladký Ľubomír
V2 - TUSANI ANI WHITE LADY, maj: Tušanová M
V3 - TUSANI ANI PINK LADY, maj: Helešicová Jana
V4 - FIDORKA AQUILA BOJNICE, maj: Bagarová J

Tr. baby (3)

VN1, Best baby - REX VENTORS TRINITY, Bechová
VN3 - CHARLOTE ZKORYCANSKYCHSKAL, Dianova

Tr. dorast (5)

VN1 - DREAM OF GLORY HELYARIDGE, Milošová D
VN2 - DREAM FOR YOU HELYARIDGE, Helešicová J

Tr. mladých (25)

V4 - HABĚBAH ASÍLIA LOWENSCHWANZ, Lakotová
V - AMANDA BLACK RIVER KINGDOM, Adela Albert
V - BLOOM ADZAJI LIMPOPO, maj: Miletichova Ivona
V - HAKIKA ASÍLIA LOWENSCHWANZ, Kováčová M
V - TUSANI HAPPY ZAIRA, maj: Minárová+Tušanová
VD - ADVENT AYLA TATRANSKÁ AFRIKA, Kout V
VD - AFRICAN FATA MORGANA ISOKE, Perez M
VD - ANITA BLACK RIVER KINGDOM, Stránska Jana
VD - TUSANI HAPPY ZIPPY, Novosádová Kateřina

Tr. prostredná (15)

V2, r.CAC - A CRYSTAL SPIRIT BY LUANDA Skočiková&Hladký
V - AIRIN OF SHINGAMONGA, maj: Machová Ivana
VD - ALEXIS FEMME FATALE LUANDA, Krchňavá M
VD - RIDGEBACK'S HIARI BLESSLIN, Chládek Ján

Tr. otvorená (19)

V2, r.CAC - TUSANI EXTRA CHILLI, Tušanová Monika
V3 - ASÍLIA LOWENSCHWANZ, maj: Lakotová Lívia
V4 - CALA LIVINGSTON RHODESIAN, maj: Fečkeová
V - ART MONROE HELYA RIDGE, maj: Valentová D
V - AUDACITY AJANI UKEREWÉ maj: Kincelová M
V - HALIFU SIMANGA, maj: Kollar Roman
V - MADZINZA ANDWELE JINAKI, Oudheusden vJoyc
V - TUSANI DAY FOR MAGIC, maj: Nowak Melanie
VD - A'SARAH AYOOLA AFRIKA, maj: Hnátko Milan
VD - ESHE BALDA LOWENSCHWANZ, Gajarský J

Tr. pracovná (6)

V1, CAC - TUSANI EXTRA SPICE, Novosádová K

Trieda víťazov (19)

V4 - MACUMAZAHN TUSANI PEARL, Tušanová M
V - ABA WITTY AJANI UKEREWÉ, Horváth Pavel
V - AMELI LIMPOPO, maj: Miletichova Ivona
V - HILLVALLEY'S ANGEL FOR LUANDA, Krchňavá V
V - MERANGA GRANDE CHANTY, Marek Georg

Najkrajší ridge, suka (14)

1. MERANGAGRANDECHANTY
2. TUSANI HAPPY ZAIRA
3. ABA WITTY AJANIUKEREWÉ

Najkrajšia mladá hlava - suka (9)

1. TUSANI HAPPY ZAIRA
2. HAKIKA AŠILIA LOWENSHW
3. REX VENTORS TRINITY

Najkrajšia dospelá hlava - suka (19)

1. ALEXIS FEMME FATALE LUANDA
2. TUSANI DAY FOR MAGIC
3. HILLVALEYS ANGEL FOR LUANDA

Najlepšia chov.skupina (5)

3. chs Lowenschwanz,
- maj: Livia Lakotová

Alexis Femme Fatale Luanda

Najkrajšia dospelá hlava

Tusani Happy Zaira

Najkrajšia mladá hlava

Arka Wadarus Kid - Najkrajší veterán

RIDGEBACK & ŠPORT

reportáže Jany Danišovskej

RHODESIAN RIDGEBACK RACING MASTERSHIP 2009

Dňa 26.9.2009 sa na medzinárodnej dostihovej dráhe FCI v rakúskom Marcheggu konal 1. ročník dostihových pretekov pod názvom Rhodesian Ridgeback Racing Mastership. Preteky boli usporiadané pod záštitou klubu ARH Marchegg a ako fotografka na ne prijala pozvanie aj známa posudzovateľka plemena RR pani Elizabeth Hammerschmid. Z pôvodne 51 RR sa zúčastnilo rekordných 46 RR z Česka, Slovenska a Rakúska, čo táto dráha za svoju existenciu doteraz nikdy nezaznamenala. Slovensko reprezentovalo 8 RR, ktorým sa darilo fantasticky. Posúďte sami:

Amal z Adarova dvora - 1. miesto v konkurencii 5 RR v kategórii RR pes na 480m,
Tusani Famous Sheena - 1. miesto v konkurencii 11 RR v kategórii RR suka na 360m,

Bony 2. miesto v konkurencii 4 RR v kategórii RR suka-veterán na 360m,
Tusani Ice Zaffi 2. miesto v konkurencii 4 RR v kategórii RR suka na 80m,
Halifu Simanga 3. miesto v konkurencii 5 RR v kategórii RR suka na 480m,
Hugo Aquila Bojnice 3. miesto v konkurencii 12 RR v kategórii RR pes na 360m,
Anael Jade Ke-fa-ris 4. miesto v konkurencii 11 RR v kategórii RR suka na 360m,
Arres z Krajičkovi stráne 6. miesto v konkurencii 12 RR v kategórii RR pes na 360m.

Vo finálovom 3. behu na 480m o absolútny titul zabojoval čoskoro 7-ročný **Amal z Adarova dvora** a získal tak titul „RACING MASTER 480m“.

Titul „Racing Master 360m“ si vybojoval sotva 16-mesačný **Džamal Magdahor (CZ)** a titul „Racing Master-Veteran“ získala 9,5 ročná najstaršia účastníčka pretekov **Conny Bílé Karpaty (CZ)**.

Na tratiach 40m a 80m boli udelené tituly na základe najlepšieho súčtu časov z 2 behov nasledovne:

MAJSTROVSTVÁ RAKÚSKA V DOSTIHOCH

Dňa 4.10.2009 sa v rakúskom Marcheggiu konali dostihové Majstrovstvá Rakúska pre nechrtov. Pretekov sa zúčastnilo 57 nechrtov, z toho 6 RR zo Slovenska, Rakúska a Česka. Slovensko reprezentovali 3 RR: Amal z Adarova dvora, Bony a Tusani Famous Sheena.

Výsledky RR boli nasledovné:

Kategória RR pes s licenciou, 480m:

1. miesto: **Amal z Adarova dvora** (SK), Majster Rakúska, časy: 39,31 sek., 38,75 sek.

Kategória RR suka veterán s licenciou, 360m:

1. miesto: **Bony** (SK), Majster Rakúska, časy: 32,68 sek., 47,37 sek.

Kategória RR suka začiatočník, 360m:

1. miesto: **Tusani Famous Sheena** (SK), časy: 27,82 sek., 28,02 sek., splnila podmienky 2 licenčných behov.

Kategória RR suka s licenciou, 360m:

Ontibile of Kau'lis Ridges (AT), bez umiestnenia.

Kategória RR suka s licenciou, 480m:

1. miesto: **Lambra Katama King** (CZ), Majster Rakúska, časy: 38,89 sek., 39,99 sek.
2. miesto: **Sara** (AT), časy: 40,20 sek., 40,11 sek.

Dream of Glory Helya Ridge (CZ) - „Best of 40m“ (zároveň najmladší účastník pretekov) a **African Beauty South Moravia** (CZ) - „Best of 80m“.

Sponzorom RRRM 2009 ďakujeme za nádherné ceny a darčeky!

Všetkým RR srdečne blahoželáme k výborným výkonom a umiestneniam a veríme, že v budúcom roku sa stretneme opäť na 2. ročníku RRRM.

Všetkým srdečne blahoželáme!
Jana Danišovská

RESPIRAČNÉ OCHORENIA U PSOV

Respiračné ochorenia, sú ochorenia dýchacieho ústrojenstva. Medzi hlavné symptómy respiračných chorôb patrí:

- kýchanie,
- trenie nosa,
- výtok z nosa,
- hlasné dýchanie,
- zmena hlasu až strata hlasu,
- kašeľ,
- haemoptysis - krvavý kašeľ
- tachypnoe - zvýšená frekvencia dychu,
- dyspnoe - dušnosť (pocit nedostatku vzduchu),
- zmenený typ dýchania (prevažne abdominálne-brušné),
- deformity a zmeny objemu hrudníka,
- hyperpnoe - prehĺbený rýchly dych,
- abnormálne auskultačné nálezy.

Nešpecifické symptómy a príznaky komplikácií:

- horúčka,
- cyanóza - modré sfarbenie slizníc, kože a lôžka pazúrov,
- skleslosť,
- výtok z očí,
- anorexia,
- schudnutie,
- konjunktivitída - zápal očných spojiviek,
- dehydratácia,
- tachykardia - zrýchlený pulz,
- tlmené srdcové ozvy,
- poruchy rytmu dýchania,
- ochrnutie,
- bezvedomie.

BRONCHITÍDA

Medzi najčastejšie ochorenia dýchacích ciest patrí bronchitída – teda zápal priedu-

BLAHOŽELÁME ŠAMPIÓNOM

Blahoželáme k novým titulom a držíme palce, aby sa im aj naďalej darilo tak krásne a úspešne prezentovať naše plemeno vo výstavných kruhoch doma i v zahraničí.

*CH. Tusani Extra Chill
~ Grand šampión SK ~*

*ICH. Tusani Ani White Lady
~ Grand šampión SK ~*

BLAHOŽELÁME ŠAMPIÓNOM

*Atrei Ador Limpopo
~ Šampión Slovenska ~*

*Tusani Ani Johnie W.
~ Šampión Švédsko ~*

*MultiJCh. Awesome Enzo by Luanda
~ Junioršampion SK a Cruft nom.2010 ~*

šiek. Ide o ochorenie dolných dýchacích ciest.

Bronchitída môže prebiehať akútne alebo chronicky. Rozšírenie zápalových procesov z bronchov na okolitý pľúcny parenchým spôsobí bronchopneumóniu.

Príznyaky:

- silný suchý, alebo vlhký spontánny kašeľ,
- dušnosť, počet dychové šelesty - u neobštrukčných bronchitíd väčšinou chýbajú,
- dýchacie problémy,
- sťažený výdych, ktorý je predĺžený prípadne dvojfázový a hlasitý (hvízdavý) - pri obštrukčnej bronchitíde,
- auskultáciou (posluchom) sa zistí vezikulárne dýchanie, šelesty, piskoty,
- môže byť zvýšená teplota.

Diagnostika

- hematologické vyšetrenia nám napovedia pri alergických a parazitárnych bronchitídach,
- vyšetrenie spúta - sekrétu,
- RTG - pri akútnych bronchitídach väčšinou nezobrazí abnormality, pri chronických bronchitídach je vidieť na RTG snímke zhrubnutú kresbu bronchov.

Diagnóza sa stanovuje na základe symptómov a podľa RTG snímku, na ktorom nie je nález zápalu pľúc - pneumonie. Pre stanovenie príčin je potrebná bronchoskopia.

Liečba

Zásady u bronchitíd - vždy bojovať proti príčinám ochorenia a eliminovať spúšťacie mechanizmy (napr. pasívne fajčenie), faktory ktoré oslabujú obranyschopnosť organizmu (črevné parazity, zlé chovateľské podmienky).

Terapia závisí od príznakov a štádia ochorenia:

1. antitussiva,
2. bronchodilatátory,
3. sedatíva,
4. zvlhčovanie vzduchu, inhalácia,

5. sekretolytiká,
6. antibiotiká.

Antimikrobiálne prípravky by sa mali nasaďiť vždy, ak ide o sekundárnu bakteriálnu infekciu, u oslabených pacientov a mladých psov.

Prednison 0,5mg/kg ž.hm. sa môže prechodne použiť na tlmenie zápalu a podporu bronchodilatácie.

Špecifické akútne bronchitídy

Infekčná tracheobronchitída (vírusová bronchitída, psincový kašeľ)

Ide o častú bronchitídu, ktorá sa vyskytuje predovšetkým u mladých, neočkovaných psov. Prenos je pri priamom kontakte pri rôznych zhromaždeniach, výstavách, pri prechádzkach, v útulkoch. Ochranným očkovaním môžeme predchádzať, eliminovať ťažké vírusové bronchitídy.

Bakteriálne bronchitídy

Ide o sekundárne infekcie neočkovaných psov, baktériami po vírusových infekciách.

Alergická bronchitída a spazmy bronchov.

Môžu sa vyskytovať pri precitlivenosti na lieky, pri alergiách na hmyz alebo ako akútna či chronická precitlivenosť na alergény z prostredia.

Nešpecifická chronická alebo recidivujúca bronchitída

Kašeľ trvá dlhšie ako dva mesiace. Diagnóza sa stanoví až po vylúčení špecifických príčin (napr. chronická alergia, parazitárna bronchitída...)

Postihuje často veľké plemená psov, ale nachádzame ju aj u malých psov a u psov vo veku 5 rokov v spojení s kolapsom bronchov a priedušnice.

Z akútnej bronchitídy sa vďaka reziduálnym (zostavajúcim, zvyškovým) lokálnym poruchám obranyschopnosti občas vyvinie chronická bronchitída. Etiologicky však môžu prispieť aj ďalšie faktory ako napr. znečistenie

BLAHOŽELÁME ŠAMPIÓNOM

*Bona Dea Perla Afriky
~ Šampión Poľska ~*

*Alpha of Shingamonga
~ Junioršampion Slovenska a Maďarska ~*

*Ch. Ntchwaidumela East Luis
~ Šampión Bulharska ~*

ný vzduch, pasívne fajčenie, chovateľské chyby, chronické infekcie zubov.

Príznyaky

- ľahko vyvolateľný, krátky záchvatový kašeľ, ktorý je často spojený s odkašľávaním a hltaním tuhých hlienov - zle reaguje na liečbu,
- pri obštrukčnej bronchitíde môžeme pozorovať dušnosť,
- auskultáciou (posluchom) počuť vezikulárne (alveolárne) dýchanie, vzácné hvizdy, šelesty.

Diagnóza

- vylúčenie špecifických ochorení,
- vyšetrenie bronchiálneho sekrétu,
- RTG vyšetrenie,
- bronchoskopia,
- auskultácia srdca a EKG.

Liečba

- podporné opatrenia: pravidelný pohyb, hygiena chrupu, zabrániť pasívnemu fajčeniu, u psov s nadváhou redukcia hmotnosti,
- ostatné opatrenia ako u akútnej bronchitídy,
- podávanie bronchodilatátorov,
- ak vyšetrením sekrétu sa preukázala bakteriálna mikroflóra, musia sa nasadiť antibiotiká (na základe zistenia citlivosti) najmenej počas dvoch týždňov,
- antitusika (lieky proti kašľu) sa musia podávať šetrne, aby mohli odchádzať hlieny.

Použitá literatúra :

*Klinická prax u psov , Hans G.Niemand .
Peter F. Suter*

Prajem všetkým štvornohým miláčikom hlavne veľa zdravia, dlhý život, plné bruška dobrej stravy a nech sa o nich ich dvojnóhí „otroci“ s láskou starajú!

S pozdravom

MVDr. Dušan Sabol,
veterinárna ambulancia Plutoveť, Prešov

Pochvala do vlastných radov - najkrajší veteráni sú od Wadaru's Kid

Niet väčšej radosti pre chovateľa, ak má spokojného majiteľa, ktorého šteniatko je zdravé a súčasne úspešné na psích výstavách.

Chceli by sme sa o túto radosť podeliť. Naše šteniatko Arat WADARU'S KID (už má takmer 9 rokov) získalo titul „Svetový víťaz - BOB veterán 2009“ a jeho sestra Arca WADARU'S KID získala titul „Naj veterán“ na nedeľnej RR World Speciality Show 2009.

Chcel by som týmto poďakovať ich majiteľom, že sa nechali „ukecať“ a prihlásili Arcu aj Rodyho na svetovku do Bratislavy a umožnili nám ukázať svetu aké nádherné šteniatka máme :-).

A návod ako na to?

Nie je to nič zložité, stačí splniť nasledovné:

1. Mať šťastie s výberom šteniatka pre vlastnú CHS.
2. Mať veľa trpezlivosti s jeho výchovou.
3. Mať šťastnú ruku pri výbere krycieho psa.
4. Mať opäť šťastie na nových majiteľov.
5. Stráviť mnoho času na cestách, pri tréningu alebo vystavovaní počas niekoľkých nasledujúcich rokov.
6. A ak sa Vám podarí získať nejaké tituly šampiónov, vážte si to.
7. Po mnohých rokoch, ešte raz presvedčiť majiteľov šteniatka, aby ho prihlásili na svetovku.
8. A nakoniec stačí maličkosť – na výstave mať svoj šťastný deň...

Predchádzajúce môžete brať ako radu začínajúcim chovateľom, hehe :-).

Ľuboš Hladký
Wadaru's Kid

NKSZ Specialty Ridgeback Show 2009
BOS Ashaggy Re E'ilama & BISS Copyright Reserved Nyathi

02.10.2009 Klubová výstava NKSZ Ridgeback Show 2009 (H)

rozhodca: Monika Tušanová (SK)
Počet prihlásených psov: 61

úspechy našich členov:

(kompletné výsledky a fotografie nájdete na www.rr.sk)

KV 2009 - Copyright Reserved Nyathi
KV 2009 - Ashaggy Re E'ilama
KVM 2009 - African Fata Morgana Ike
KVM 2009 - African Fata Morgana Isoke
Naj šteňa - Dream reader Helya Ridge
Naj dorast - Isipho Binga Löwenschwanz
Naj hlava - Hillvalley's Angel For Luanda
Naj pohyb - Hillvalley's Angel For Luanda
Naj ridge - Alpha Of Shingamonga

05.09.2009 Špeciálna výstava ČKRR, Orík (CZ)

rozhodca psy: G. Schicker (D),
Puppy & Baby Monika Tušanová (SK)
rozhodca suky: W. Schicker (D),
Puppy & Baby Monika Tušanová (SK)

výsledky našich členov:

(kompletné výsledky a fotografie nájdete na www.rr.sk)

Psy, tr. šteniat

VN1 - YA-BA-RA BRUNIQUE,
maj: Zuzana Čundrtlová
VN2 - YA-BA-RA BOSS, maj:
Jana Bagarová
VN - DREAM READER HELYA
RIDGE, maj: Jana Helešicová

Psy, tr. prostredná

V4 - AKERON GREAT DÉJA-VU
LUANDA, maj: J. v Oudheusden
VD - BABE TOFFY HELYA RIDGE,
maj: Magda Aldorfová

Psy, tr. otvorená

V1 CAC - OZRHODE AUSTRALIAN IDOL, maj: Jan Vlček
V2 res. CAC - MALOZI JAMBONI,
maj: Ilse Hulsebos
V4 - AMUSE AJANI UKEREWÉ,
maj: Zuzana Čundrtlová

Psy, tr. šampiónov

V1 CAC - COPYRIGHTRESERVED NYATHI, Janáčková
V3 - TUSANI BIG BEN, maj: Lenka Havlanová
VD - GOODY Z TIKOVICKÉHO VRŠKU, maj: Aldorfovi

Suky, tr. baby

VN3 - YA-BA-RA BREE, maj: Jana Bagarová

Suky, tr. mladých

V3 - TUSANI HAPPY ZIPPY, Kateřina Novosádová

Suky, tr. prostredná

V4 - AIRIN OF SHINGAMONGA, maj: Ivana Machová

Suky, tr. otvorená

V3 - TUSANI EXTRA SPICE, Kateřina Novosádová
V - MADZINA ANDWELE JINAKI HIDAYA, Oudheusden
V - ART MONROE HELYA RIDGE, Dana Valentová

Suky, tr. čestná

V1 - TUSANI ANI PINK LADY, maj: Jana Helešicová
V2 - FIDORKA AQUILA BOJNICE, Jana Bagarová

Suky, tr. šampiónov

V4 - AIKA ANBAR SHUMBA, maj: Ingrid Majerová

YA-BA-RA Brunique
~ Najkrajšie šteniatko - pes ŠV ČKRR ~

15.-16. 08.2009**CACIB Duodanube Bratislava (SK)**

15.08. rozhodca: Vladimír Piskay (SK)

16.08. rozhodca: Vera Dvorakova (CZ)

*(kompletné výsledky a fotografie nájdete na
www.rr.sk)*

*Duodanube Bratislava 2009
~ BOB, BIG3 Tusani Extra Chilli ~*

06.09.2009**Klubová výstava ČKRR, Orík (CZ)**

rozhodca psy: W.Schicker (D)

Puppy & Baby S.Janická (CZ)

rozhodca suky: G.Schicker (D)

Puppy & Baby S.Janická (CZ)

výsledky našich členov:*(kompletné výsledky a fotografie nájdete na
www.rr.sk)***Psy, tr. baby**

VN - DREAM READER HELYA RIDGE, Helešicová

VN - YA-BA-RA BRUNIQUE, maj: Zuzana Čundrtlová

N - YA-BA-RA BOSS, maj: Jana Bagarová

Psy, tr. prostredná

V3 - AKERON GREAT DÉJA-VULUANDA, J.v.Oudheusden

V - BABE TOFFY HELYA RIDGE, Magda Aldorfová

Psy, tr. otvorená

V3 - MALOZI JAMBONI, maj: Ilse Hulsebos

V - AMIR AFRICKÝ KVĚT, maj: Zuzana Čapčuchová

V - AMUSE AJANI UKEREWWE, maj: Zuzana Čundrtlová

V - GOODY Z TIKOVICKÉHO VRŠKU, maj: Aldorfovi

V - OZRHOIDE AUSTRALIAN IDOL, maj: Jan Vlaček

Psy, tr. šampiónov

V1 CAC - COPYRIGHT RESERVED NYATHI, Janáčková

V4 - TUSANI BIG BEN, maj: Monika Pehr

V - ADARGO ZULAYKHA, maj: Lenka Havlanová

Suky, tr. baby

VN2 - DREAM FOR YOU HELYA RIDGE, Helešicová

VN - YA-BA-RA BREE, maj: Jana Bagarová

Suky, tr. prostredná

VD - AIRIN OF SHINGAMONGA, maj: Ivana Machová

Suky, tr. otvorená

V2 res. CAC - TUSANI EXTRA SPICE, K Novosádová

V - ART MONROE HELYA RIDGE, Dana Valentová

Suky, tr. čestná

V2 - TUSANI ANI PINK LADY, maj: Jana Helešicová

V4 - FIDORKA AQUILA BOJNICE, maj: Jana Bagarová

Suky, tr. veteránov

V1, Najlepší veterán - ERIS BÍLÉ KARPATY, M. Pehr

V3 - THURAIA ALIKA JAMILA, maj: Monika Pehr

26.09.2009**Klubová výstava KCHRR (CZ)**

rozhodca: Věra Dvořaková (CZ)

výsledky našich členov:*(kompletné výsledky a fotografie nájdete na
www.rr.sk)***Psy, tr. šampiónov**

V4 - HUCKLEBERRY Z ÚDOLÍ ROŽNOVA, Myslivec P

*Duodanube Bratislava 2009
~ BOB, BIG2 Anael Jamal Kefaris ~*

Psy, tr. otvorená

V1 CAC - AWESOME ENZO BY LUANDA, Kožicová I

Suky, tr. šampiónovV1 CAC - CACHETTE ANUNNAKI, Štusáková Šárka
V3 - HILLVALLEY'S ANGEL FOR LUANDA, Krchňavá**Suky, tr. baby**

VN4 - DREAM OF GLORY HELYA RIDGE, Milošová

Suky, tr. prostrednáV1 CAC, NEJ.FENA - DIVINE ANUNNAKI, Štusáková
V2 r.CAC-ALEXIS FEMME FATALE LUANDA, Krchňavá
V3 - AIRIN OF SHINGAMONGA, Machová Ivana**Suky, tr. otvorená**

V3 - JCH. ABENA YA-BA-RA, Suchánek Bohumil.

Najkrajšia hlava, pes

2. AWESOME ENZO BY LUANDA
3. BABE BARLEY HELYA RIDGE

Najkrajšia hlava, suka

1. ALEXIS FEMME FATALE LUANDA
2. DIVINE ANUNNAKI
3. AIRIN OF SHINGAMONGA

Najlepší pohyb

2. HILLVALLEY'S ANGEL OF LUANDA
3. HUCKLEBERRYZ ÚDOLÍ ROŽNOVA

26.09.2009 NVP Prešov so zadávaním VÍŤAZ SLOVENSKA

rozhodca: Poggesi Arnetoli Manola (IT)

(kompletné výsledky a fotografie nájdete na
www.rr.sk)

"Vít'az Slovenska 2009" Chayton Perla Afriky**"Vít'az Slovenska 2009" Tusani Extra Chill****"Vít'az SK mladých '09" Tusani Happy Zaira****d'alšie ocenenia****v záverečných súťažiach:****Honour BIS 1** - Tusani Ani White Lady**Naj CHS 1** - TUSANI, maj: Monika Tušanová

(kompletné výsledky a fotografie nájdete na
www.rr.sk)

*Tusani Extra Chill
~ Vít'az Slovenska 2009 ~*

*Chayton Perla Afriky
~ Vít'az Slovenska 2009 ~*

*Tusani Happy Zaira
~ Vít'az Slovenska mladých 2009 ~*

ÚSPECHY NAŠICH ČLENOV V ZAHRANIČÍ

*Jch. Awesome Enzo by Luanda
~ VN Szentendre (H) BOB, r.BIG ~*

*Hillvalley's Angel For Luanda
1. naj hlava a pohyb NKSZ Sp.Show '09 (H)
2. naj pohyb na KV KCHRR 2009 (CZ)
3. naj hlava na KV a ŠV SKCHR '09 (SK)*

*Tusani Day for Magic
~CACIB & BOS, Leipzig Winner 2009 ~*

Výstavy v roku 2010 na Slovensku Zoznam sa bude dopĺňať, sledujte www.skj.sk

23. - 24.01.2010

MVP, Trenčín

SKJ, Štefánikova 10, 811 05 Bratislava
tel.: 02/524 922 98, skj@skj.sk, www.skj.sk

13.02.2010

Šampión šampiónov 2009 a Ples kynológov, Bratislava

SKJ, Štefánikova 10, 811 05 Bratislava
tel.: 02/524 922 98, skj@skj.sk, www.skj.sk

15. a 16.05.2010

2x MVP SPRINGDUODANUBE, Bratislava

SKJ, Štefánikova 10, 811 05 Bratislava
tel.: 02/524 922 98, skj@skj.sk, www.skj.sk

05. - 06.06.2010

MVP GRAND PRIX SLOVAKIA, Nitra

MVP sekretariát, Dlhá 90, 949 01 Nitra
tel.: 037/773 63 68, nitracacib@nitracacib.sk,
www.nitracacib.sk

21. a 22.08.2010

2x MVP DUODANUBE, Bratislava

MVP-SPZ, Štefánikova 10, 811 05 Bratislava
tel.: 02/526 23 355, kynologia@spz-kynologia.sk, www.polovnictvo.sk, www.skj.sk

10. - 12.09.2010

NVP zo zadávaním Víťaz SK, Prešov

MKK Slovakia Dog, Mlynská 280, 925 22
Veľké Úľany, tel: 0905/722247,
vpiskay@its.jnj.com, www.sloviakiadog.eu

Nitra 06. - 07.11.2010

MVP NITRACANIS

MVP sekretariát, Dlhá 90, 949 01 Nitra
tel.: 037/773 93 41 - 2,
nitracanis@nitracanis.sk, www.nitracanis.sk

**WORLD DOG SHOW a EUROPEAN DOG
SHOW 2010**

24. - 27.06.2010

Svetová výstava psov 2010

Herning, Dánsko, www.worlddogshow2010.dk

30.09. - 03.10.2010

Európska výstava 2010

Celje, Slovinsko, www.eurodogshow2010.si

Rodézsky Ridgeback a jeho pšeničné sfarbenie

*... farba zrelej pšenice,
ktorú poludňajšie slnko
rozjasňuje až "vybieluje"
a večerné slnko zapaluje
do červena...**

SRSŤ A FARBA

ďalšia časť zo série pripravovaného výkladu štandardu FCI

Spracovala: Monika Tušanová, © 2009

Srsť

Štandard uvádza: „srsť by mala byť krátka a hustá a na pohľad uhladená a lesklá. Nemala by byť ani vlnovitá, ani hodvábné jemná“.

Krátka srsť je u ridgebacka životne dôležitá minimálne z troch dôvodov:

- 1) v Zimbabwe poskytuje menšie útočisko pre nespočetný hmyz a parazity,
- 2) krátka srsť umožňuje rýchlejšie ochladzovanie, čo je pre psa vyšľachteného v trópoch, veľmi dôležitá vlastnosť,
- 3) krátka srsť sa nezamotá do rôznych trňov z kríkov alebo pazúrov súpera.

Hustá srsť poskytuje lepšiu ochranu pred tŕňmi ako riedka srsť a zároveň stále umožňuje tepelnú stratu.

Uhladená a lesklá srsť je z estetického hľadiska pekná a všeobecne poukazuje na dobré zdravie a kondíciu psa. Naopak, matná srsť je obyčajne odrazom chudobnej stravy, vnútorných parazitov alebo choroby.

Kvalita osrstenia spočíva nielen v dostatočnej hustote a dĺžke chlpy, ale aj v dostatočnej sile a odolnosti chlpu. Na dotyk má byť srsť ridgebacka rovnako prýjemná, ako aj neprýjemná (pichľavá), ak ju hladíme proti smeru rastu. To znamená, že srsť **nie je hodvábné jemná**.

Na jar (niekedy aj na jeseň) menia ridgebacky osrstenie. Tento proces normálne trvá

mesiac, maximálne dva. Stará zimná srsť zahustená podsadou odumiera, matnie, bledne a vypadáva. Nahrádza ju nová, letná, tmavšia a lesklejšia srsť. Čím chladnejšia je klíma, v ktorej pes žije, tým neskôr začne pes meniť srsť, v extrémnych prípadoch až uprostred leta. Vtedy je rozdiel medzi sfarbením a kvalitou starej a novej srsti väčší (hlavne na krku psa).

Ridgebacky sa prispôbujú chladnejšej klíme tým, že im rastú dlhšie chlpy a hustejšia podsada ako normálne. Podsada je svetlejšie (takmer bielej) farby.

Všetky suky ridgebackov píznu v čase, keď prestanú dojiť svoje šteniatka, a to bez ohľadu na ročné obdobie či doplnky stravy.

Farba

Štandard uvádza: „od svetlej pšeničnej po červeno-pšeničnú“.

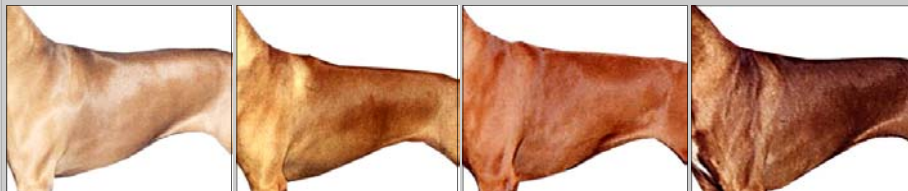
Svetlá pšeničná farba ridgebacka je farbou slabej bielej kávy. Je to farba svetlo plavá, krémová, avšak stále s nádychom teplého sfarbenia.

„**Červeno-pšeničná farba**“ je sfarbenie zložené z viacerých odtieňov, keď sa na tele psa miešajú chlpy odtieňov hrdzavo červenkastej farby s chlpmi pšeničnej farby. Práve túto farbu si mnohí chovatelia a rozhodcovia chybné zamieňajú s farbou mahagónovo červenohnedou až bordovou.

Keď sa zamyslíme nad významom pojmu farba pšeničná, ako uvádza štandard, vybaví

Niekoľko korektných sfarbení u ridgebacka

Všetky tieto pšeničné odtiene sfarbenia u ridgebacka sú rovnako korektné. Na výstavách sa nesmie uprednostňovať ani znevažovať žiadna z nich

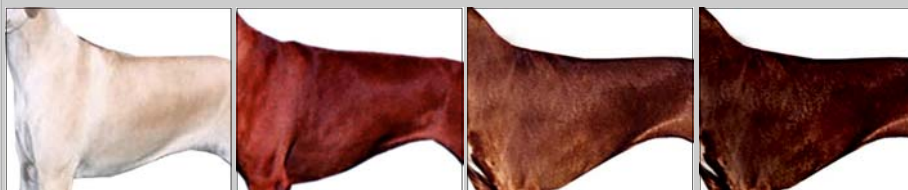

svetlá pšenica
(svetlo plavá)

stredná pšenica
(medová, zlatá)

červená pšenica
(červeno medená)

červená pšenica
(ryšavo hnedá)

Niekoľko nekorektných sfarbení u ridgebacka

“biela“
bez nádychu tepla

bordová
bez pšeničných pesíkov

mahagónová
bez pšeničných pesíkov

tmavohnedá
s čiernymi pesíkmi

sa nám farba zrelej pšenice, ktorú poludňajšie slnko rozjasňuje až "vybieluje" a večerné slnko zapaluje do červena. Sú to farby piesková, plavo zlatá, svetlohnedá, zlatisto ryšavá, ale nikdy nie mahagónová, bordová, tmavohnedá s nádychom až fialovej alebo čierna.

Ako každé plemeno aj ridgeback podlieha módnym vplyvom, čo takmer vždy prináša v chove len problémy. Módnou hlavne v Európe sa stala mahagónová, chybne nazývaná "červeno-pšeničná farba". Je síce krásna, ale s pôvodným ridgebackom nemá nič spoločného. Tieto tmavé, červenohnedé, mahagónové až bordové ridgebacky mávajú srst' kratšiu a krásne lesklú, pričom vynikne osvalenie, a preto je obľúbená hlavne u výstavných jedincov. Vážnou chybou takto sfarbených psov je, že sa im v zime vytvorí podsada, a ak, tak veľmi slabá. Tieto psy nie sú chránené pred zimou, čo neprospieva ich zdraviu! Momentálne nikde na svete nená-

jdeme toľko chybne sfarbených ridgebackov, ako práve v Európe!

Srst' ridgebacka preto nikdy nesmie strácať pšeničné sfarbenie. Príliš tmavá farba bez pšeničných pesíkov (ako napr. u írského setra) je z hľadiska štandardu pre RR rovnako nežiaduca ako príliš svetlé sfarbenie bez nádychu tepla či čierne sfarbenie.

Veľmi dôležité pre zachovanie správneho osrstenia ridgebacka je, aby vyfarbenie každého jedného chlpu na tele psa bolo vždy tónované od svetlej po tmavú farbu,

Vyfarbenie chlpu

správne - tónovanie od svetlej po tmavú farbu

nesprávne - jednofarebný chlup bez tónovania

pričom svetlá farba sa nachádza bližšie pri koži psa. Ak sa toto – pre plemeno typické – tónovanie srsti stráca, ide o neštandardné sfarbenie a takýto ridgeback musí byť penalizovaný!

Ďalším **typickým znakom sfarbenia ridgebacka sú viac-menej svetlejšie vyfarbené časti tela.** Ide o tieto partie: čelo, líca, krk, časť za lopatkami a zadná časť stehien.

Mnoho chovateľov sa snaží o zjednotenie farby, aby tieto farebné kontrasty boli čím menšie. Prax však ukazuje, že sa toto darí iba minimálne a ak, tak za cenu straty pšeničného sfarbenia. Takže je viac než isté, že toto nerovnomerné sfarbenie ridgebacka súvisí s jeho typickým pšeničným sfarbením.

- ⇒ čelo,
- ⇒ líca,
- ⇒ krk,
- ⇒ časť za lopatkami,
- ⇒ zadná časť stehien.

Typickým znakom sfarbenia ridgebacka sú svetlejšie vyfarbené časti tela.

Z funkčného hľadiska je farba srsti vymedzená dvoma faktormi: výmena tepla a maskovanie. Srst' svetlej farby pojme do seba menej slnka a neprehrieva psa natoľko, ako tmavá farba srsti. Pokiaľ by bola farba jediný faktor funkčnosti psa, preferovaná by bola svetlá pšenica s tým, že čím svetlejšia, tým lepšia. Africká príroda s tým však nesúhlasí. Veľká väčšina divej zvere v Zimbabwe sa maskuje strednými alebo strakatými odtieňmi srsti. Iba v jednom prípade by bol svetlo-pšeničný ridgeback dobre maskovaný a to vtedy, ak by bol na priamom slnečnom svetle na otvorenej pastvine alebo piesku. Z vlastnej vôle by však v takej situácii pes dlho nebol. Pokiaľ by mohol, hľadal by tieň, v ktorom by sa skryl a schladil, no a v tieni je

ťažšie vidieť stredne tmavé a tmavé odtiene. Dokonca aj neohrozený žltohnedý lev, ktorý sa vôbec nemusí starať o maskovanie, má stredne pšeničné sfarbenie srsti, zriedka aj svetlo pšeničné, avšak nikdy nie tmavé, až mahagónové.

Rôznorodosť odtieňov červeno pšeničného sfarbenia dnešných ridgebackov pochádza z doby šľachtenia plemena krížením írskych setrov s plavými nemeckými dogami a sobolej farby kólie.

Biele znaky

Štandard uvádza: „*Malé biele znaky na hrudi a prstoch sú prípustné, ale veľa bielej srsti na týchto miestach, na bruchu alebo nad labkami nie je žiaduce.*“

Toto varovanie pred bielymi znakmi a množstvom čiernych pesíkov sú jediné miesta v štandarde, kde sa používajú slová „nežiaduci“.

Čo je ešte malý znak a čo je už veľa bielej srsti?

Posúdenie rozsahu bielych znakov **na hrudi** je naozaj vec subjektívna. Štandard je v tomto smere necháva veľký priestor na špekulácie a subjektívne hodnotenia. Mnohí tomu hovoríme "vec vkusu".

Iné je to s hranicou bielej **na labke**. Tá končí na labke a všetko nad labku je veľa. (labkou rozumej 4 prsty). **Na bruchu**, slabínach a genitáliách by tiež nemal byť biely znak. Nemal by, ale malý znak/y je/sú prípustný/-é. A sme opäť na začiatku otázky: Čo je málo a čo veľa? Logicky málo je to, čo si ani nevšimneme, o čo oko nezavadí, čo nenaruša celkovú harmóniu farby psa. Ak sa nám už na prvý pohľad oprie zrak o biely znak na bruchu, genitáliách, je to zle, je to priveľa bielej. Vystáva však otázka, či vylúčiť takéhoto jedinca z chovu, ak je inak zdravý a naozaj má čím prispieť do chovu. Ak je prínosom pre chov svojimi inými výnimočnými vlastnosťami, je na mieste kompromis. (Samozrejme sa tým nemyslí veľký rozsah bielych znakov tiahnucich sa súvislo pozdĺž celého brucha, prípadne vnútornými stranami končatín.) Presnú definíciu "čo je veľa" sa nedozvieme, pokiaľ to štandard jednoznačne presne nedefinuje.

Jediné ďalšie plemeno, ktoré je vyšľachtené na podobný účel ako ridgeback, aby sa aj v noci, keď biela demaskuje psa vysporiadalo s predátormi, je black-and-tan coonhound, (plemeno silného poľovníckeho psa amerického pôvodu s čiernohnedými škvrnami).

Štandard tohto plemena vylučuje psy s bielym znakom na hrudi väčším ako 2,5 cm. Takýto prísny limit by u dnešných ridgebackov bol nezmyselný, avšak je dobré mať to na pamäti pre jeho pôvodnú funkciu a cieľ šľachtania.

Našľastie je **biela zreteľná už od narodenia**. Skúsení chovatelia vedia, že biela škvrna na hrudi sa vekom zmenšuje alebo sa stane strakatou, až neviditeľnou. Závisí to od veľkosti a rozsahu škvrny. Stredné až veľké biele znaky, tzv. náprsenky na hrudi môžu meniť veľkosť a tvar, avšak nikdy nemiznú. Naopak, na prvý pohľad veľké biele znaky na brušku práve narodeného šteniatka sa vekom veľmi výrazne zmenšujú a v dospelosti sú takmer neviditeľné.

Na labkách, pokiaľ sú biele iba prsty, väčšinou prerastú hnedou srstou, stávajú sa strakaté alebo až takmer zmiznú. Biele nechty u novorodených šteniat sa zväčša rýchlo riadne vypigmentujú. Pokiaľ je biela celá labka (rozumej články 4 prstov), ostáva bielou aj v dospelosti. Len veľmi ťažko sa dá s úplnou presnosťou identifikovať väčší rozsah bielej na labke v čase, kým sa nezačnú u šteniat vyvíjať sponky (záprstie) predných končatín, t.j. približne do siedmeho až ôsmeho týždňa ich veku. Vývinom sponky sa môže biela zmenšiť (stiahnuť smerom dole), ale aj zväčšiť (natiehnúť rastom smerom hore). Je ale úplne isté, že ak biely znak siaha a obsiahne aj piaty prst prednej labky, rastom sponky sa biely znak výrazne zväčší a v dospelosti bude podľa štandardu neprijateľný.

Biela v chove ridgebaka vždy bola, je a bude. Je v genetickej výbave každého jedného ridgebacka ako dedičstvo po predkoch buldoga, pointera a kólie. Naozaj nie je dôvod sa jej v chove zbavovať, treba s ňou však vedieť pracovať a držať ju v rozumnej miere. Je zaujímavé, že mnohí chovatelia (a to aj rôznych krajín a kontinentov) sa zhodujú v tvrdení, že **biela súvisí s povahou ridgebacka**. Dospeli k názoru, že jedince s bielymi znakmi sú pokojnejšie, vyrovnanejšie. Dokonca **biele znaky, ak sú v štandardom požadovanej miere a sú pritom symetrické, dokážu na pohľad vyzdvihnúť prednosti psa**. Napríklad pekný biely znak na krásnom predhrudí ho ešte väčšmi zvyrazňuje. Ak má navyše ridgeback biele obe predné pekne uzavreté labky, určite ho vo výstavnom kruhu neprehliadneme. Pri pohybe biele labky psa opticky predlžujú jeho krok tým, že nám pomyselnou bielou čiarou vykresľujú smer a dĺžku kroku. Ak sa takýto pes navyše pohybuje elegantne a plne korektne, verte, že pohľad na neho je rovnakou lahôdkou pre skúsené oko rozhodcu, ako aj laické oči divákov.

Čierne pesíky (čierne chlpy v srsti psa)

V štandarde sa píše: „*Papula a uši môžu byť tmavé. Nadmerný výskyt čiernych chlpov v srsti je veľmi nežiaduci.*“

U šteniat rodézskeho ridgebacka je veľmi časté, že sa rodia takmer čierne. Táto šteňačia sršť však čoskoro vypadá a do 2 – 3 mesiacov ju nahradí pekná hnedá farba. Ak čierna sršť pretrváva aj v neskoršom veku, ide o prítomnosť čiernych pesíkov vo sfarbení ridgebacka. To je podľa štandardu neprijateľné a z chovateľského hľadiska nežiaduce.

Práve pri tmavších farbách u ridgebackov badať viac čiernych pesíkov na krku, bokoch a chvoste. Uši bývajú celkom čierne, čo je tiež podľa štandardu menej žiaduce. Nie sú však výnimkou aj ridgebacky svetlej farby s čiernymi pesíkmi. V každom prípade treba na nadmernú prítomnosť čiernych pesíkov v srsti ridgebacka hľadať ako na problém, ktorý treba na výstavách penalizovať a v chovateľstve mu venovať zvýšenú pozornosť.

Výskyt čiernych pesíkov sa zvyšuje, pokiaľ do chovu z času na čas nezarádime hnedonosé psy. Múdri chovatelia používajú vo svojich líniiach kvalitne pigmentované hnedonosé ridgebacky ako oživenie, lebo tieto psy prinášajú do chovu nádhernú čistú žiarivú sytú farbu srsti. Sršť takého psa má zlatistý nádych a doslova sa v nej odráža slnko. Dlhodobý chov iba na čiernonosých psoch, rovnako ako aj chov na dvoch hnedonosých psoch vedie u ridgebackov nielen k strate kvality sfarbenia, ale aj k strate kvality srsti a kože. Nie vždy sa takéto následky vyskytnú, ale taká je tendencia. Kríženie čiernonosých s čiernonosými je pritom menej nebezpečné, môže sarobiť takmer neobmedzene bez vážnejších funkčných problémov, avšak s tendenciou k čiernym pesíkom a blednutiu srsti.

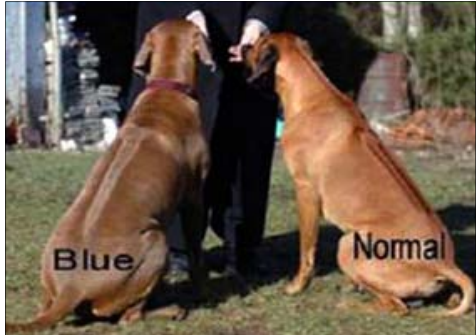
Práve príležitostné použitie hnedonosých ridgebackov napomáha chovateľom udržať v populácii plemena štandardom žiadané čisté pšeničné farby.

“Modrá”

Pri šľachtení ridgebacka boli použité rôzne psy rôznych plemien, farieb, a teda aj genofondu: greyhoundy, buldogy, pointre, teriéry, kólie, deerhondi... Z praxe vieme, že recesívne vlastnosti pre mnohé rôzne typy sfarbenia môžu zostať utajené aj niekoľko generácií. Len veľmi veľká náhoda

modrý a normálne sfarbený RR (NL) modré šteniatko (D)

modré šteniatko vo vrhu, Poľsko, r.2005

modré šteniatko vo vrhu, Poľsko, r.2005

čierny RR a čierne šteniatko vo vrhu, Rusko, r.2001

alebo úzka príbuzenská plemenitba dáva šancu sa prejaviť týmto recesívnym alelám. Preto sa len ojedinele vyskytujú vzácne sfarbenia aj u ridgebackov. Avšak nie všetky typy týchto sfarbení dnešný štandard plemena uznáva.

Jednou z neštandardných foriem sfarbenia je tzv. modré sfarbenie. Šteniatka sa rodia "strieborného" sfarbenia a majú modré oči, ktoré sa vekom menia buď na jantárovú farbu, alebo sivú. V dospelosti má "modrý" ridgeback pšeničnú až červeno pšeničnú farbu, ale s nádychom chladného kovovo-modrého lesku. Tento problém sa dá genetickým vyšetrením odhaliť. Ak je pes negatívny, to znamená, že nie je nositeľom génu pre modré sfarbenie, výsledok testu sa zaznamenáva ako Dilute Status: DD

Čierná s pálením

Ide o štandardom neprípustné sfarbenie čisto čiernej srsti s pálením ako u dobermana.

"Urajiro" sfarbenie

Ojedinele sa v chove objavuje veľmi svetlá farba blízka "bielej". Vyskytuje sa na vnútor-

nej strane nôh, na bruchu, predhrudí a krku a po stranách hlavy. Toto "presvetlenie" sa nazýva "urajiro", prevzaté z japonského termínu pre farbu srsti Shiba Inu. Aj keď to nie je preferované chovateľmi, je táto farba akceptovateľná ako pšeničná. Najčastejšie sa objavuje u svetlo-pšeničných a medovo-zlatých ridgebackov.

Sobolia farba

Sobolie sfarbenie sa tiež vyskytuje veľmi vzácné. V roku 1925 sa v americkom štandarde plemena vyskytovala ako jeden z možných a prípustných variantov.

Výňatok zo štandardu RR z roku 1925:.. „sfarbenie: žihané, plavé, sobolie, všetky farby alebo zmiešané s bielou.“...

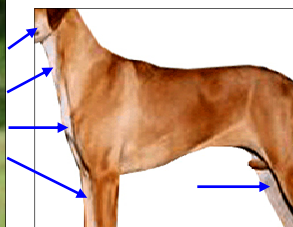
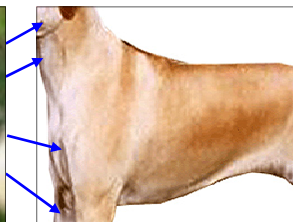
Dnes je toto sfarbenie ridgebacka neprípustné.

"Biela" farba bez nádychu tepla

Štandard nepojednáva s absolútnou presnosťou o diskvalifikácii tejto farby, preto aj výroky rozhodcov sú veľmi zdržanlivé.

V Anglicku je "biela" farba prípustná, v USA sa názory chovateľov líšia. V Európe sa takmer všetky ridgeback kluby zhodujú v názore, že pod pojmom svetlo pšeničná farba sa nerozumie farba bez nádychu tepla.

Pšeničná farba musí teda mať stále teplý odtieň, aj keď ide o najsvetlejší odtieň (ako

Urajiro presvetlenie u svetlo pšeničnej a stredne pšeničnej farby RR

Sfarbenie šteniat z jedného vrhu. Švédsko, r.2004

zľava: stredne-pšeničná, svetlo-pšeničná a
červeno-pšeničná farba

Všetky sfarbenia sú rovnako akceptovateľné,
aj tá najsvetlejšia, za predpokladu teplého odtieňa.

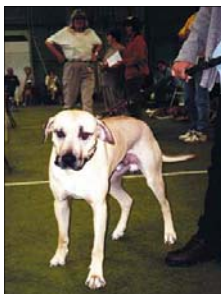
biela káva). Je to logický a prijateľný argument, hlavne keď berieme do úvahy, z akého prostredia pochádza toto plemeno.

Je zaujímavé, že táto "biela" farba nie je spôsobená nedostatkom pigmentu. Práve naopak, je sprevádzaná tmavými očami, čiernymi pazúrkami, často aj tmavou maskou a tmavými "okuliarmi".

V plemenitbe sa však táto farba nedá dosiahnuť cielene, takže neplatí pravidlo, že ak "bielu" suku nakryjeme "bielym" psom, narodia sa "biele" šteňatá.

Táto "biela" farba sa vyskytne ojedinele v štandardne sfarbenom vrhu ako výsledok náhodného presadenia sa recesívnej alely pochádzajúcej z dávneho šľachtienia plemena.

Na špeciálnej výstave KCHRR 2000 v Lukovej vzbudzoval obdiv i rozpaky psík v triede dorastu Omar Bohemia Checko (O:Alwin Bohemia Checko, M:Arieta Malženická rovina). Nebol to však prvý "biely" psík, s ktorým som sa na výstavách v streťala. Takmer o pol roka staršia "biela" sučka Emmy Hailfri pochádza tiež z českého chovu, ale po iných predkoch.

(O: Anar Katama, M: Bangie Satanela). Na Slovensku zatiaľ nie je zaznamenané narodenie "bieleho" ridgebacka, ale určite by ma to neprekvapilo, veď slovenský a český chov je postavený na spoločnom základe.

Spracovala: Monika Tušanová, © 2009

* za krásnu úvodnú definíciu výkladu pšeničnej farby ďakujem Inge Režuchovej

Preklad anglických textov: Daniela Ripčíková
Jazyková korekcia: Andrea Černáková

Sobolie sfarbenie. USA, r.1997

Použitá literatúra:

1982, Pauline Sadler: *The Rhodesian Ridgeback in Australia*
1987, RR Club of Great Britain: *Guide to the Rh.Ridgeback*
1987, D. H. Hegelsen: *The definitive Rhodesian Ridgeback*
1991, P. Nicholson & Janet Parker: *The complete RR*
1992, RR Club Nederland: *De Rh. Ridgeback in Nederland*
1994, Stig G. Carlston: *Reading the Ridgeback*
1995, Stig Carlston: *Rhodesian Ridgeback*
1998, Jochen H. Eberhardt: *Der Rhodesian Ridgeback*
Sandra Fikes: *A Guide to Judging the Rhodesian Ridgeback*

Biele sfarbenie bez nádychu tepla

zľava: Biely RR, Anglicko, r.1995, biely RR, Česko, r.2000

zprava: otec a syn, obaja šampióni USA, r. 2002

Štandardy plemena Rhodesian Ridgeback: The Original Standard of 1922 (KUSA), KUSA 1925, GB 1928, AKC 1955, A.N.K.C.(Austrália) 1976, KUSA 1982, AKC 1992, FCI 1992, FCI 1996, GB 1996, A.N.K.C.1997 a ďalšie toho času platné plemenné štandardy FCI rôznych plemien.

Kresby: Monika Tušanová.

Fotografie: Bonnie van der Born, safari-kadamba.pl, Jabulani RRs, Ann Chamberlein, Jožo Pročko, Alexandra Mičuchová, Monika Tušanová, Jana Helešicová, Margareta Lantz a internet

Pokračovanie: "Pohyb a mechanika pohybu" v najbližšom čísle spravodaja.

Príspevky našich členov

Milí majitelia a chovatelia ridgebackov,

posielam Vám ukážku našej plemenitby, ktorá jasne dokazuje, ako sa dajú poznatky z chovu rodézskych ridgebackov aplikovať na chov Jerseyseho dobytku. Prosím, všimnite si ten perfektný korektný ridge pri tom "väčšom ridgebackovi" :-)

Maťo Bagar,

viac na www.etelka.sk

Poznámka redakcie:

Navyše by toto kríženie mohlo vnieť do chovu aj ustálenie sfarbenia nášho plemena :-)

